ДӘРБӘНД

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

Гәзет һәфтәдә бир дәфә чыхыр

№23 (98267) 1920-чи илдән чыхыр 5 ијун 2020-чи ил чүмә. Гијмәти 2 рубл.

12+

Тәсисчиләр: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА НАЗИРЛИЈИ

1920-2020 јүз ил сизинләјик

КОНСТИТУСИЈАЈА ДҮЗӘЛИШЛӘРЛӘ БАҒЛЫ СӘСВЕРМӘ КЕЧИРИЛӘЧӘК

Русијада Конститусијаја дүзәлишләрлә бағлы сәсвермә ијулун 1-дә кечириләчәк. Русија Президенти Владимир Путин Конститусијаја дүзәлишләрлә әлагәдар үмумхалг сәсвермәсинин ијулун 1-дә кечирилмәсини тәклиф едиб. Өлкә башчысы Мәркәзи Сечки Комиссијасына, Русија Истеһлакчыларын һүгугларына вә Инсан Рифаһына Нәзарәт үзрә Федерал Агентлијә, һәмчинин рекионларын рәһбәрләринә сечки саһәләриндә там тәһлүкәсизлији тәмин етмәк барәдә тапшырыг вериб.

Хатырладаг ки, Русија Конститусијасына дәјишикликләрлә бағлы сәсвермә әввәлчә апрелин 22-нә тәјин едилмишди. Лакин коронавирус пандемијасы сәбәбиндән просес тәхирә салынды.

ПУТИН: РУСИЈАДА КОРОНАВИРУСЛА БАҒЛЫ ВӘЗИЈЈӘТ ЈАХШЫЛАШЫР

Русија Президенти Владимир Путин өлкәдә коронавирусла бағлы вәзијјәтин јахшылашдығыны билдириб.

Бунунла јанашы, өлкә башчысы бүтүн рекионларда вәзијјәтин нәзарәтдә сахламағын вачиблијини гејд едиб: "Һазырда бүтүн өлкә үзрә вәзијјәт сабитләшир, јахшылашыр. Сөзсүз ки, даим вә ән дәгигликлә һәр бир рекионда вәзијјәтә нәзарәт етмәк вә дәјишән дурума оператив реаксија вермәк лазымдыр".

Путин Забајкалe рекионунда коронавирус инфексијасынын динамикасынын мүрәккәб олдуғуну вурғулајараг рекионда COVİD-19 хәстәләри үчүн һоспитал тикмәји тапшырыб.

ДӘРБӘНДДӘ ТИКИЛӘН ЧОХФУНКСИЈАЛЫ ТИББ МӘРКӘЗИНИН КӘЛӘЧӘК ҺӘКИМЛӘРИ ҺТА-ДА ТӘЧРҮБӘ КЕЧӘ БИЛӘЧӘКЛӘР

Дағыстанын башчысы Владимир Василјев вә Русија Федерасијасы Мүдафиә назиринин мүавини Тимур Ивановун Дәрбәнддәки чохфунксијалы тибб мәркәзинин иншаат саһәсинә сәфәри заманы мәтбуат нүмајәндәләрилә көрүш кечирмишләр.

Тикилән тибб мәркәзинин лајиһәси илә таныш олан вә әһатә даирәсини јүксәк гијмәтләндирән Владимир Василијев кәләчәкдә бу мәркәз үчүн кадр һазырламағы илә марагланмышдыр.

Тимур Иванов, бүтүн бунларын нечә ишләдијини көрмәк үчүн һәкимләри өлкәнин дикәр бөлкәләриндә фәалијјәт көстәрән белә хәстәханалара көндәрмәјин мүмкүнлүјүндән данышмышдыр.

Бундан әлавә, о демишдир ки, мәркәзин кәләчәк һәкимләри Һәрби Тибб Академијасында (ҺТА) тәчрүбә кечмәк үчүн јенидән һазырлыға көндәрилә биләр.

1 ИЈУН УШАГЛАРЫ МҮДАФИӘ КҮНҮДҮР

Дағыстанын башчысы Владимир Василјев республиканын көнч сакинләрини Бејнәлхалг Ушаглары Мүдафиә Күнү мүнасибәтилә тәбрик етди, онлара хошбәхтлик вә чансағлығы арзулајараг деди:

«Сизи ушагларын Бејнәлхалг Мүдафиәси Күнү мүнасибәтилә тәбрик едирәм. Бу бајрам ушагларын бөјүмәси, рифаһы вә хошбәхт кәләчәји үчүн бөјүк мәсулијјәти хатырладыр. Ушаглар һәјаты һәгиги мәна илә долдурур, бүтүн үмидләримизи тәчәссүм етдирир, Дағыстан үчүн лајигли бир кәләчәк тәмин едир. Бу күн өвладларыныз вә нәвәләринизин өлкәмизин ағыллы, хејирхаһ вә лајигли вәтәндашлары кими бөјүдүкләри үчүн вә нәнә вә бабалара, Дағыстанын гүрур дүјдуғу ушаглары јетишдирдикләри үчүн мүәллимләрә тәшәккүр едирәм.

Һәр ил республикада онларла мәктәб вә мәктәбәгәдәр тәһсил мүәссисәләри, идман мәркәзләри вә ојун мејданчалары тикилир, дәрсликләр, мәктәб автобуслары алыныр вә өлкәнин ән јахшы мүәллимләринин чәлб олундуғу габагчыл тәдрис мәркәзләри ачылыр.

Һөкумәтин, бизнесин вә чәмијјәтин әсас вәзифәләриндән бири республикада шәраит јаратмагдыр ки, һәр Дағыстан ушағы өз потенсиалыны ортаја гојсун, билик әлдә етсин, тәһсилиндә, јарадычылығында уғур газансын вә сечдији пешәни мәнимсәсин.

Дағыстанда кечән ил 46 миндән чох көрпә дүнјаја кәлди, онлардан 13 миндән чоху аиләдә илк доғулмуш ушаглар иди.

Русија Президенти Владимир Путин бу ил Дағыстан аиләләри үчүн мадди көмәјә чеврилән аналыг капиталы програмыны әһәмијјәтли дәрәчәдә кенишләндирди. Мөвчуд чәтин шәраитдә дөвләт ајлыг мүавинәтләр вә бирдәфәлик өдәмәләр дахил олмагла, ушаглы аиләләрә дәстәк олмаг үчүн тәдбирләрин сијаһысыны тәгдим едир.

Сизә мөһкәм чансағлығы, аилә сәадәти, рифаһ, әминаманлыг, вә өвладларыныза ән јахшысыны арзулајырам».

УШАГЛАР КҮНҮ МҮНАСИБӘТИЛӘ ТӘБРИК ЕТДИ

EVDƏ QAL SAĞLAM QAL!

СӘСВЕРМӘЈӘ ҺАЗЫРЛЫГ МҮЗАКИРӘ ОЛУНМУШДУР

Видео-конфрансрабитә режиминдә ДР Тәһлүкәсизлик Шурасынын ијунун 2-дә Дағыстанын башчысы Владимир Василјевин рәһбәрлији алтында ығынчағы кечирилмишдир.

Мүзакирә олунан мәсәләләрдән бири Дағыстанын әразисиндә јени коронавирус инфексијасынын јајылмасынын гаршысынын алынмасы мәгсәдилә тәтбиг едилмиш күчләндирилмиш һазырлыг режими шәираитиндә чағырыш компанијасынын кедишаты олмушдур.

ДР һәрби комиссары вәзифәсини әвәз едән Александр Шеболдајевин чыхышында гејд едилмишдир ки, рајон бәләдијјәләринин вә шәһәр даирәләринин чағырыш комиссијаларынын 2020-чи илин апрел ајларында ишинин тәһлили көстәрир ки, вәтәндашларын чағырыш комиссијаларына кәлмәси фаизи чох ашағыдыр.

Сонра ДР һәрби комиссарынын әвәзи белә вәзијјәтин даһа пис олдуғу рајон вә шәһәрләрин үстүндә дајанды.

ДР сечки комиссијасынын сәдри Мәһәммәд Дибиров Үмумрусија сәсвермәсинә һазырлығын кедишаты һаггында данышмышдыр.

Һазырлыг үзрә тәдбирләрә ДР сечки комиссијасы, 54 әразі вә 1915 саһә сечки комиссијалары сәфәрбәр олунмушдур. Саһәләрдә сәсвермә үчүн 12255 саһә сечки комиссијаларынын үзвләри чалышачагдыр.

Сәсвермәләрдә Дағыстан Республикасында 2020-чи илин јанвар ајынын 1-дән гејдијјатда олан бүтүн 1милјон 697.825 нәфәр сечичи иштирак едәчәкдир. Сәсвермә мүәјјән едилмиш ијулун 1-дән вахтындан 6 күн әввәл, билаваситә һәр күн һәм сечки саһәләриндә сәсвермә һәм дә сәсвермә биналарындан кәнарда кечириләчәкдир. Бир сыра сечки саһәләриндә хүсусилә учгар јерләрдә вахтындан әввәл, сәсвермәјә 15 күн галмыш кечириләчәкдир. Мәһәммәд Дибиров һәмчинин дә мәлумат вермишдир ки, Роспотребнадзор РФ Мәркәзи Сечки комиссијасы илә разылашмаја көрә сечки комиссијалары, Үмумрусија сәсвермәси иштиракчылары, мүшајиәтчиләр вә күтләви информасија васитәләри нүмајәндәләри үчүн КОВИД-19 јајылмасынын профилактикасы үзрә төвсијәләр тәсдиг етмишдир.

Мәһәммәд Дибиров сечки комиссијалары вә сәсвермә иштиракчыларынын фәрди мүһафизә, антисептик вәсаитләрлә, о чүмләдән бирдәфәлик тибби маскаларла, әлчәк вә халатларла, сифәт үчүн мүһафизә екранлары, контактсыз термометрләрлә, антибактериал халчачыгларла вә башга шејләрлә тәмин едилмәсинин вачиб олдуғуну билдирмишдир.

Бунларла јанашы, РФ Мәркәзи Сечки Комиссијасы көстәрилән вачиб васитәләрин РФ субјектләриня көндәрилмәсинин чари илин ијун ајынын 10-на кими баша чатдырылмасыны көстәрмишдир.

ДР үзрә Русијанын Фөвгәладә һаллар Назирлијинин баш идарәсинин рәиси Нәриман Газымәһәммәдов билдирмишдир ки, фәрди мүһафизә вәсаитләринә аид мәсәлә тамамилә ишләниб һазырланмышдыр.

«ДР башчысы Дағыстан һөкумәти Сәдринә дејиләнләри гејдијјата алараг ишләрин вахтында көрүлмәсини вә лазым кәләрсә, әлавә вачиб тәдбирләр көрүлмәси мәгсәдилә мүвафиг тапшырыг верди.

ДР Халг Мәчлисинин сәдри Хизри Шыхсәидов өз чыхышында Конститусијаја едиләчәк дәјишикликләрин адамларын һәјатынын јахшылашдырылмасына јөнәлдилдијини гејд етмишдир.

РИА-ДАГЕСТАН

АРТЈОМ ЗДУНОВ ПАРКЫ ЗИЈАРӘТ ЕТДИ

Бу күнләрдә Дағыстан Һөкумәтинин сәдри Артјом Здунов Кумторкала рајонундакы Јени Фикирләр вә Технолоқијалар Вадиси сәнаје паркынын әразисини зијарәт етмишдир.

Саһәси 194 һектардан чох олан дөвләт сәнаје паркынын

јерләриндә 4 фәал резидент мөвҹуддур. Паркда фәалијјәтләрини һәјата кечирмәјән резидентләр дә вар.

Сәнаје паркы инфраструктур објектләри, о ҹүмләдән електрик јарымстансијасы, електрик өтүрүҹү хәтләр, јоллар, дәмир јоллары, газ кәмәрләри, су тәҹһизаты вә канализасија тәмизләјиҹи гурғулар комплекси, еһтијат су тәҹһизаты вә канализасија илә тәмин едилмишдир.

Дағыстан Республикасы Сәнаје вә Енеркетика Назиринин мүавини Батыр Емејевин сөзләринә көрә, паркын әсас резидентләри Хәзәр тәбәгә шүшә фабрики, «Сарыкум» бизнес отели вә републиканын артыг бир инвестор ҹәлб етдији "Мараби" плитәләр вә керамика гранит истеһсал едән фабрикдир вә нөвбәти ај истеһсалына башламаг планлашдырылыр.

Назир мүавининин сөзләринә көрә, әсас инвесторлар керчәкләшдирилмәмиш инвестисија лајиһәләри идиләр, лакин назирлик тохуҹулуг планлашдырылан "Нәркиз" лајиһәсинин 82 һектар әразисини кери гајтара билди. "Лајиһә һәјата кечирилмәди. Һал-һазырда јени инвесторлары ҹәлб етмәк үчүн артыг азаддыр. Артыг данышыгларымызы планлашдырдығымыз потенсиал инвесторлар вар.

Бундан әлавә, Батыр Емејев бу иш чәрчивәсиндә назирлијин гаршылашдығы чәтинликләрдән дә данышды: "Республиканын гурдуғу вә һәјата кечирдији сәрмајәси 1 милјард рубла јахын фәрди шәхсләрин фирмаларындан кечмәли иди. Бир илдән аз мүддәтдә әсас саһәләри көнүллү шәкилдә кери гајтармаг мүмкүн олду. Инди тамамилә гануни олараг республика онлары инвесторлара тәгдим едә биләр. «Ики саһә һәлә дә саһибләрдә галыб, данышыглар давам едир.

Артјом Здунов рајон рәһбәринә вә прокурора бу мәсәләјә диггәт јетирмәјин, бош јерләрин инвентаризасијасынын апарылмасынын ваҹиблијини дә гејд етди: онларын ајрылмасынын ганунилијини вә мәгсәдјөнлү шәкилдә истифадәсинин сәмәрәлилијини јохламағы тапшырды.

"Бурадакы һәр шеј тамамилә тәмиз олмалыдыр. Федерал сәвијјәдә хүсуси бир игтисади бөлкә јаратмағы планлашдырырыг, артыг өлкәнин Игтисади Инкишаф Назирлији илә данышыглар апарырыг. Јетәринҹә биз 194 һектарклыг әразидә инди јерләшә биләҹәјик. Бу статуса саһиб олдугдан сонра әһәмијјәтли федерал вәсаит ҹәлб едә биләҹәјик- «дејә Назирләр Кабинетинин рәһбәри вурғулајыб.

Һөкумәт Башчысы һесаб едир ки, бу, јени әлавә иш јерләринин јарадылмасы вә фәрди кәлирләрә көрә бүтүн веркиләрин рајон бүдҹәсинә дахил олмасыдыр.

ХӘСТӘХАНАНЫН ТИКИНТИСИ ИЛӘ ТАНЫШ ОЛДУ

Ијун ајынын 4-дә Дағыстан Республикасы Һөкумәти баш назиринин мүавини Инсаф Хајруллин бәләдијјәдә јени јолухуҹу хәстәликләр хәстәханасынын иншасыны арашдырды вә ишләрин темпини гијмәтләндирди.

Бу барәдә Мүдафиә Назирлијинин мәтбуат хидмәтиндәки хәбәр акентлијинә мәлумат верилиб.

Хајруллин јериндә сәјјар иҹлас кечирмишдир. Иҹласда Дағыстан Республикасы тикинти назиринин бириҹи мүавини Мурад Әлијев Дәрбәнд шәһәр башчысынын мүавинләри Арсен Шәрифов вә Заур Еминов, еләҹә дә Мүдафиә Назирлијинин нүмајәндәләри иштирак етмишдир.

Мәтбуат хидмәти хатырладыб ки, јолухуҹу хәстәликләр хәстәханасы Русија Мүдафиә Назирлијинин бир лајиһәси әсасында «Президент Владимир Путинин көстәриши чәрчивәсиндә гурулуб. Һәрбчиләр кеҹә- күндүз бир нечә нөвбәдә ишләјирләр. Шәһәр рәһбәрлији иншаатчыларла сых ишләјир вә лазыми дәстәји верир.

Мүдафиә назирлијинин нүмајәндәләри дә өз нөвбәсиндә һазырда ҹәдвәлдә кеҹикмәләрин олмадығыны, бүтүн ишләрин вахтында көрүлдүјүнү, ортаја чыхан мәсәләләрин шәһәр рәһбәрлијилә биркә оператив һәлл едилдијини вурғуладылар.

Иҹласда објектдә әлагәләрин јекунлашдырылмасы илә бағлы проблемли мәсәләләр дә мүзакирә едилди.

Мүәссиәдә һәр күн тәхминән 400 нәфәр вә 50 әдәд техника ишләјир. Һәр күн бүтүн ишчиләр узаг бир температур өлчмә проседурдан кечирләр. Бунун үчүн, шәһәрә һуманитар јардым чәрчивәсиндә сенатор Сүлејман Кәримов тәрәфиндән бөлкәјә көндәрилән истилик өлчән ҹиһазлардан бири иншаат саһәсинин киришиндә гурашдырылмышдыр.

Мүәссисәнин истисмара верилмәси ијун ајынын сонларына планлашдырылыб.

НОКИНСК ХИЛАСЕДИҸИЛӘРИ ЕВЛӘРИНӘ ГАЈЫДЫБЛАР

Фөвгәладә Һаллар Назирлијинин Нокинск хиласетмә мәркәзинин хиласедиҹиләри Дәрбәнддә тапшырыгларыны баша вурараг евләринә гајыдыблар. Ијунун 6-да Дәрбәнд шәһәр башчысынын мүавини Шамил Әлијев Мүлки Мүдафиә, Фөвгәладә Һаллар вә Фәлакәтләр Назирлијинин Нокинск хиласетмә мәркәзинин хиласедиҹиләринә вида - тәшәккүр мәктублары вә гијмәтли һәдијјәләр тәгдим етмишдир. Мүкафатландырма мәрасими Дәрбәндин мәркәзи мејданынын әразисиндә баш тутуб. Шәһәр рәһбәринин мүавини Шамил Әлијев чыхышында Дәрбәнддә, еләҹә дә Дағыстан Республикасынын дикәр бәләдијјәләриндә хиласедиҹиләрин зијарәт едилмәси илә апарылан кениш мигјаслы дезинфексија нәтиҹәсиндә коронавирус инфексијасы хәстәликләринин статистикасынын кәскин азалдығыны гејд етмишдир.

"Сиз һәјәтләрдә, сосиал објектләрдә, күчә вә сәкиләрдә дезинфексија ишләри апармысыныз. Ишләриниз үчүн һамыныза чох тәшәккүр едирәм. Истәрдим ки, бизи јахшы әһвал-руһијјәдә тәрк едәсиниз вә һәмчинин сизи шәһәримизә јалныз гонаг кими кәлмәјә дәвәт едирик.»

Хатырладаг ки, Русија Федерасијасынын Президенти Владимир Путинин тапшырығы чәрчивәсиндә Дағыстанда чәтин епидемиоложи вәзијјәтә көрә, Нокинск Фөвгәладә Һаллар Назирлијинин бир групу иҹтимаи јерләрдә вә сосиал објектләрдә дезинфексија үчүн Дәрбәндә кәлмишләр. 150-дән чох сосиал әһәмијјәтли објектдә дезинфексија тәдбирләри апарылмышдыр. Тибб мүәссисәләриндә, мәсҹидләрдә, килсәләрдә, синагогларда, нәглијјат вә сосиал објектләрдә, ушаг мејданчаларында вә издиһамлы јерләрдә көрүлән ишләрә 20 нәфәр мүтәхәссис вә 4 әдәд хүсуси техника ҹәлб олунмушдур. Нокинск Фөвгәладә Һаллар Назирлијинин хиласедиҹиси Дәрбәнд шәһәринин мери Хизри Абакарова, Фөвгәладә Һаллар Назирлијинин мүтәхәссисләри үчүн гәдим шәһәрдә јүксәк сәвијјәдә гаршыладыгларына көрә тәшәккүрүнү билдирмишдир.

О, һәмчинин Дәрбәнд һаггында марагла данышаҹағыны вә динҹәлмәк үчүн бураја кәлмәсини төвсијә етмишдир. Тәдбир заманы Фөвгәладә Һаллар Назирлијинин Нокинск хиласетмә мәркәзинин рәиси полковник Јевкени Гаврилјука вә Русија Федерасијасы Фөвгәладә Һаллар Назирлијинин Баш Идарәсинин мүлки мүдафиә вә фөвгәладә һаллар шөбәсинин мүдири Мурад Мәһәммәдова Дәрбәнд шәһәр башчысы адындан фәхри фәрманлар тәгдим едилмишдир.

ҺӘРӘКӘТ МӘҺДУДЛАШМАЈАҸАГДЫР

Маһачгала илә Каспијск арасында һеч бир һәрәкәт мәһдудлашмајаҹагдыр. Јол тәһлүкәсизлијини тәмин етмәк вә јүксәк һәјәҹанлы вәзијјәтдәки јолларда нәглијјат сыхлығынын гаршысыны алмаг үчүн көрүлән тәдбирләр бу күн, 2 ијун тарихиндә Дағыстан Республикасы Тәһлүкәсизлик Шурасынын видеоконфранс режиминдә кечирилмиш Дағыстан Республикасы Тәһлүкәсизлик Шурасынын фөвгәладә иҹласында мүзакирә едилди.

Мөвзуну ачан ДР-нын дахили ишләр назири Абдурашид Магомедов гејд етмишдир ки, ДР-сы Башчысынын «Јүксәк хәбәрдарлығын тәтбиги һаггында» 18 март 2020-ҹи ил тарихли 17 нөмрәли Фәрманы вә сонракы дәјишикликләрлә әлагәдар олараг акентлик бир сыра әмәли тәдбирләр һәјата кечирир. Бунлар нәглијјат васитәләринин республика әразисиндән манеәсиз кечмәсинә иҹазә верән сәбәбләр олмадан мәһдудлашдырылмасына јөнәлдилмишдир. Назирин сөзләринә көрә, бу һадисәләр јол тәһлүкәсизлијинә мүсбәт тәсир көстәриб. Беләки, сон бир ајда јол гәзаларынын сајы 48%, јолларда өләнләрин сајы јарыја енмиш, јолларда јараланaнларын сајы исә 56,7% аз олмушдур.

Бу вәзифәнин иҹрасы үчүн республикада 128 стасионар кечид мәнтәгәси вә 40 мобил сәјјар групун јарадылдығы елан едилди. Әмәлијјатларда дахили ишләр органларынын вә Русија Гвардијасынын 1700 әмәкдашы иштирак едир. Маһачгалада 49 КЗП ишләјир вә һансы ки, бураја 440 ишчи ҹәлб олунмушдур.

Бундан әлавә, вәтәндашлар тәрәфиндән коронавирус инфексијасынын өтүрүлмә еһтималынын гаршысыны алмаг мәгсәдилә вәтәндашларын өзләрини тәҹридетмә режимини тәмин етмәк үчүн тәдбирләр көрүлмүшдүр.

Абдурашид Магомедов ону да әлавә етди ки, шәһәр вә рајонларда әсас һәрәкәт јерләри блокларла бағланмышдыр. Дахили ишләр Назирлијинин күндәлик фәалијјәтинин тәһлили, мүвафиг шөбә мүдиринин сөзләринә көрә, республикада өзүнү тәҹридетмә индекси Русијада ән јүксәк көстәриҹиләрдән биридир.

Һәкимләрин гәһрәманлыгларыны вә Сәһијјә Назирлији тәрәфиндән көрүлән тәдбирләри гејд едәрәк, тибб ишчиләринин јүкүнүн хејли азалдығыны вурғулады.

Мәлуматы динләдикдән сонра Владимир Васили јев бунун әһәмијјәтини вурғулајараг иш үчүн шөбә әмәкдашларына тәшәккүр етди. О, гејд етди ки, һәкимләр әлләриндән кәләни әсиркәмәјәрәк, дағыстанлыларын һәјаты үчүн мүбаризә апарырлар вә өз нөвбәсиндә полис дә тәҹили јардым машынларынын чағырыш үчүн вахтында кәлмәләринә көмәк едир. «Режимә риајәт едән һәрә кәсә тәшәккүр едирәм. Биркә сәјләримиз сајәсиндә бу күн вәзијјәтин дөнүш нөгтәсини көрүрүк»,-дејән Владимир Васили јев Дахили Ишләр Назирлијинин фәал ишләмәсини вә мәсулијјәт дашыдығыны вурғулады.

Мөвзуну давам етдирән Дахили Ишләр назири, кәркинлији бөлкәләрдән, республиканын пајтахты вә дикәр шәһәрләрдән азад етмәк мәгсәди илә Маһачгала истигамәтиндә һәрәкәти мәһдудлашдыран дахили постларын галдырылмасынын гәрара алындығыны билдирди. Мәһдудијјәтләр нәглијјата тәсир көстәрмәјәҹәк вә инсанлар һәјат шәраитилә әлагәдар мәҹбуријјәтдән чыхаҹаг

Дағыстан рәһбәри Каспијск вә Маһачгала арасында инзибати сәрһәдләрин кечилмәсиндә проблем олмајаҹағыны сөјләди, чүнки бир чох инсан ишә, евә вә ја гоншу шәһәрә кетмәли олур. Беләликлә, шәһәрдә әлавә тыхаҹлар олмајаҹагдыр. Бунунла јанашы, о, һәлә инзибати әразиләрин ачылмасынын мүмкүн олмадығыны гејд етди. Мүдафиә Назирлији вә Мүлки Мүдафиә рәһбәрләринин бир чоху коронавирусун јенидән әразиләрә кирәҹәјиндән нараһатдырлар. «Бир аз көзләјәк. Ән тәһлүкәли аны кечдијимизи сөјләмәли олдуғумуз дөврә һәлә чатмамышыг. Буна көрә дә бәләдијјәләримизин инзибати әразиләриндә постлар гојуруг», - деди. Анҹаг тәҹили, еһтијаҹ олмадан һәрәкәт етмәк арзуолунмаздыр.

Ајры-ајрылыгда, мәһсул тәдарүкү вә хидмәтләрин көстәрилмәсилә мәшғул олан саһибкарларын һәрәкәтинин мәһдудлашдырылмасы вә ја гадаған олунмасы мәсәләсини мүзакирә етдиләр. Саһибкарларын Һүгугларынын Мүдафиә комиссары Мурад Далгатов бу саһәдәки вәзијјәт барәдә данышды. Әсасән, бир чох саһибкарларын јүк машынларынын һәрәкәт етмәсиндә чәтинликләрин ортаја чыхмасына көрә онларын нәглијјаты үчүн ајры бир золаг ајрылмасыны тәклиф едилди.

Ешитдикләрини шәрһ едән Владимир Васили јев иш бирлији көрмәк үчүн әмәкдашлыға чағырды. Онун фикринҹә, һамы бу ишдә иштирак етмәли, маршрутлашдырма, көндәрмә ахыны вә иш вахты ишчиләрин вахтында кәлмәси мәсәләсиндә стресин азалдылмасы барәдә дүшүнмәлидир.

Беләликлә, ајры бир автобусда инсанлары ишә апарыб- кәтирән шүшә фабрикинин тәҹрүбәсини јахшы бир нүмунә адландырды.

Сөзү јекунлашдыран мөвзу рәһбәри бу мәсәләләрә коронавирус әмәлијјат гәраркаһынын нөвбәти иҹласында бахылаҹағыны сөјләди.

РИА-ДАГЕСТАН

200 ЈЕРЛИК УШАГ БАҒЧАСЫ ТИКИЛИР

Бу күнләрдә Дағыстан Республикасы Баш назиринин мүавини вәзифәсини иҹра едән Инсаф Хајрулин Дагестанскије Огни шәһәриндә тикинти саһәсинә баш чәкмишдир.

Бурада Русија Федерасијасы Мүдафиә Назирлијинин 4 сајлы әсас һәрби тикинти идарәси 200 јерлик ушаг бағчасынын иншасы үзәриндә ишләјир.

Шәһәр башчысы вәзифәсини иҹра едән Чәлалутдин Әлирзајев әразинин сосиал објектин иншасы үчүн һазырланмасы истигамәтиндә көрүлән тәдбирләр барәдә мәлумат вермишдир. Иш сүрәтлә давам едир.

Подратчы нүмајәндәләр Инсаф Хајрулинә коммунал шәбәкәләрлә әлагәли бәзи чәтинликләр барәдә мәлумат вермишләр. Бунунла әлагәдар, чавабдеһ шәхсә мүвафиг сәнәдләри һазырламаг вә мәсәләнин тез бир заманда һәлл едилмәси үчүн һесабат вермәк тапшырығы верилмишдир.

МУСА МАНАРОВ КҮЧӘСИНИН АЧЫЛЫШЫ

Бу күнләрдә Муса Манаров күчәси тәмирдән сонра истифадәјә верилмишдир. Тәдбирдә Дәрбәнд шәһәринин мери Хизри Абакаров да иштирак едиб. О, бүтүн күчә сакинләринә сәбрләринә, тәшәббүсләринә вә идејаларына көрә тәшәккүр етмишдир.

«Вәтәндашлар күчәнин бәрпа ишләриндә фәал иштирак етмишләр вә өз төвсијәләрини вермишләр. Ишин кечикмәсинә көрә үзр истәјирәм. Факт будур ки, објект чох мүрәккәбдир, мүһәндис коммуникасијаларынын чәкилмәси заманы бир чох проблемлә үзләшдик вә бу, күчәнин ачылмасы вахтыны сүрәтләндирди» - дејә Хизри Абакаров демишдир.

Муса Манаров күчәси «Аеропорт» микрорајонундакы мәркәзи әразиләрдән биридир. Бурада су вә електрик шәбәкәләри дәјишдирилиб, јағыш вә мәишәт канализасија системләри чәкилиб, јени асфалт өртүкләри чәкилиб, сәкиләр бәрпа едилиб, абадлыг ишләри апарылыб. Күчәнин узунлуғу 900 метрдир.

«Аеропорт» микрорајонунда јерләшән 17 нөмрәли мәктәбин директору Аминат Шыхмәһәммәдова, вәтәндашларын проблемләринә көстәрдији диггәтә көрә шәһәр рәһбәринә тәшәккүр етмишдир.

“Күчәмиз чох бәрбад вәзијјәтдә иди, канализасија системи белә јох иди. Белә бир һәдијјәјә көрә чох миннәтдарыг вә үмид едирик ки, тезликлә микрорајонун бүтүн күчәләри тәмир едиләчәк».

Телман Таһирли

ЈУБИЛЕЈ МҮНАСИБӘТИЛӘ ТӘБРИК ЕДИРИК!

Дәрбәнд шәһәринин ичтимаијјәти Әлиһејдәр Һачыјевич јүксәк ихтисаслы мүтәхәссис, енержили вә бачарыглы тәшкилатчы, сәмими инсан, вәфалы дост вә јолдаш кими таныјыр!

Бу јахынларда онун 50 јашы тамам олмушдур. Бу әламәтдар јубилеј күнүндә, әзиз Әлиһејдәр Һачыјевич, Сизә мөһкәм чансағлығы, узун өмүр, хош әһвал-руһијјә вә аилә сәадәти диләјирик!

ҺАШИЈӘ:

Гужајев Әлиһејдәр Һачыјевич, 1970-чи ил, мај ајынын 30-да, Дәрбәнд шәһәриндә анадан олмушдур. 1977-чи илдә 19 сајлы мәктәбин биринчи синфинә дахил олмуш,1987-чи илдә ораны мүвәффәгијјәтлә битирдикдән сонра Гырмызы Бајраг орденли Дашкәнд Кәнд Тәсәррүфаты Институтунун суварма вә әкинчилик техникасы мүһәндисләри шөбәсинә дахил олмушдур.

Биринчи курсу битирдикдән сонра (1988-чи илин ијулундан 1989-чу илин августуна гәдәр) Гызыл Орду сыраларына чағырылды. Һәрби хидмәтини башa вуруб кери дөндүкдән сонра јенидән тәһсилини давам етдирди вә 1993-чү илдә институту мүвәффәгијјәтлә битирди.

1996-чы илдә Москва Игтисадијјат Академијасыны һүгуг-шүнаслыг ихтисасы, 2008-чи илдә Санкт-Петербург Русија ФһН Дөвләт Јанғындан мүһафизә Университетини «јанғын тәһлүкәсизлији» ихтисасы үзрә битириб.

2009-чу илдә Русија ФһН-нин Иваново Институтунда «Русија Федерасијасынын тәсис гурумларында Русија Дөвләт верки хидмәтинин әразиорганларынын (шөбәләринин рәһбәрләри) категоријасында гысамүддәтли ихтисаслашдырма, 2013-чү илдә «Фәалијјәтләр» програмы чәрчивәсиндә РФһН-Москва Дөвләт јанғындан мүһафизә хилдмәтинин Москва Академијасында гысамүддәтли ихтисаслашдырма, јанғын тәһлүкәсизлијини тәмин етмәк үзрә квалификасија кечмишдир.

1993-чү илдән Дәрбәнддәки «Тәрәгги» ОМТС Дәрбәнд комбинатында мүһәндис кими фәалијјәтә башламышдыр. 1994-чү илдә Дағыстан Республикасы дахили ишләр назирлијинин ДЈМХ-нин Дәрбәнддәки 9 сајлы јанғынсөндүрмә Идарәсиндә ишә кирир. Әмәк фәалијјәтинә мүфәттиш кими башламыш, сонра јанғын тәһлүкәсизлији үзрә тәһгигатчы ишләмишдир. 2008-чи илин ијун ајындан 2014-чү илин декабр ајындан нәзарәт вә профилактик ишләр идарәсинин рәис мүавини вәзифәләриндә чалышмышдыр. УНД вә ПР, 2016-чы илдән исә Дағыстан ФһН-нин нәзарәт ишләри шөбәсинин мүдиридир.

2005-чи илдә көрүлән ишләрин нәтичәләринә көрә ДР-нын ән јахшы мүфәттиши олараг таныныб. 2008-чи илдән 2014-чү илә гәдәр Дәрбәнд шәһәриндә онун нәзарәт етдији фәалијјәт шөбәси үч дәфә Дағыстан Республикасында ән јахшы нәзарәт фәалијјәти шөбәси олараг таныныб. Вәзифә борчларыны вичданла јеринә јетирдијинә көрә, Русија ФһН-дә ДР үзрә баш Идарәсинин вә ДР һөкүмәтинин әмрләри илә дәфәләрлә һәвәсләндирилмиш, биринчи, икинчи вә үчүнчү дәрәчәли «Хидмәтдә фәргләнмәјә көрә» медалларына, «Русија ФһН-нин ијирминчи илинә», «Маршал Васили Чујкова» «Русија ФһН-дә хидмәтләринә көрә, «85 ил федерал дөвләт јанғын нәзарәтинә» вә с. дөш нишанларына лајиг көрүлмүшдүр.

Биз бир даһа јубиљары бу көзәл вә хош күн мүнасибәтилә тәбрик едир, һәјатда јахшы нә варса, она арзулајырыг.

Ад күнүнүз мүбарәк!

Дәрбәнд шәһәр ичтимаијјәти

БИЗНЕСИН СӘМӘРӘЛИ ОЛМАСЫ ҮЧҮН ИШИМИЗИ ГУРМАЛЫЈЫГ

Дағыстанын Башчысы Владимир Василијев игтисадијјатын дајаныглы инкишафыны вә коронавирус инфексијасы шәраитләриндә республика сакинләринин сосиал һүгуглары мүдафиәсинин тәмин едилмәси үзрә оператив гәрарҝаһын јығынчағыны кечирмишдир. Вахта гәнаәт етмәк, даһа чох иш адамларынын чыхышларыны динләмәк мәгсәдилә рекион башчысы кириш-чыхышыны етмәмишдир. Мөвзу үзрә әсас мәрузә илә саһибкарларын һүгуглары үзрә Мүвәккил Мурад Далгатов чыхыш етмишдир. О, мәлумат вермишдир ки, Дағыстанда 38 миндән артыг кичик вә орта (КОС) саһибкарлыг субјектиндән 15 миндән чоху (демәк олар ки, һәр икинчиси) даһа чох зәрәр чәкмишдир. Онларын сырасында әрзаг вә гејриәрзаг тичарәт мүәссисәләри вардыр.

«Вәзијјәтин стабилләшдирилмәси үчүн өлкә вә рекион башчылары тәрәфиндән бир сыра тәдбирләр көрүлмүшдүр. Верҝиләрин зәифләдилмәси үзрә тәдбирләр иш адамлары тәрәфиндән бөјүк рәғбәтлә гаршыланмышдыр. Анчаг позитив анларла јанашы, саһибкарлар ашағыдакы: саһибкарлыг фәалијјәтини һәјата кечирәндә (мәһсулларын чатдырылмасында) нәглијјатын кечикдирилмәси, пандемија дөврүндә ишләмәјә ичазә алынмасы кими вә башга проблемләрлә үзләшмәли олмушлар.

Роспотребнадзорун чохлу сајда имтиналарынын сәбәбләрини арашдырмаг истәјәндә ајдын олду ки, мүраҹиәт едән саһибкарларын јарыдан чоху сифаришләрдә мәлуматлары дүзкүн ифадә етдирә билмәмишләр», дејә М.Далгатов гејд етмишдир.

Ичарә пулуну азалдан вә ја тамамилә ондан имтина едән ичарәдарлара бизнес-омбудсмен ајрыча тәшәккүрүнү билдирмишдир.

Өз нөвбәсиндә рекион башчысы билдирмишдир ки, Дағыстанда һакимијјәт ән әввәл чәмијјәт көстәричиләрини кејфијјәтә чевирәрәк бизнесин дәстәкләнмәсинә истигамәтләндирилмишдир.

«Биз ишимизи елә гуруруг ки, верҝиләрин өдәнилмәсиндә мараглы олдуғуну нүмајиш етдирәрәк објектив көстәричиләрә көрә сәмәрәли олсун.

Бизнес-омбудсмен өз чыхышында саһибкарларын дәстәкләнмәси үчүн нә чүр вәсаитләрин- Федерал бүдчәдән ики милјард рублун ишә салынмасыны демишдир. Республика бүдчәсиндән исә 1,5 милјард рубл ајрылмышдыр. Әкәр бизим мәнбәләримиз олмасајды, биз буну едә билмәздик. Бизнеслә нәзарәт органлары арасында мүнасибәтләр дәјишсәјди биз бу мәбләғләри ehтијат үчүн топлаја билмәздик»,- дејә Василијев билдирмишдир.

«Дағыстан» РИА

ОНЛАЈН УШАГ МҮСАБИГӘСИ КЕЧИРИЛӘЧӘК

Дағыстанда хатирә вә шөһрәт илинә һәср олунмуш «Зәфәр ушагларын көзү илә» онлајн мүсабигәси кечириләчәк.

Дүнја мәдәнијјәтләри вә динләри тарихи музејинин мәтбуат хидмәтиндән хәбәр акентлијинә билдирилдији кими, тәдбирдә мәктәбәгәдәр тәһсил мүәссисәләринин јетирмәләри, еләчә дә 1-7-чи синиф шакирдләри иштирак едә биләчәкләр.

Тәдбирин мәгсәди кәнчләри вәтәнпәрвәрлик руһунда тәрбијә етмәкдир.

Мүсабигә ијулун 31-дә баша чатачагдыр.

ТИББ ИШЧИЛӘРИНӘ ХЕЈРИЈЈӘ ЈАРДЫМЫ ЕДИБ

Коломна шәһәр администрасијасынын рәһбәри Денис Лебедев хәстәханаларда тибби јардым көстәрән Дәрбәнд тибб ишчиләринә хејриҹҹә јардымы көстәрмишдир.Һәкимләр үчүн лазымлы вәсаитләр Дәрбәнд шәһәр рәһбәрлијинә тәһвил верилмишдир. Дәрбәнд администрасијасы рәһбәринин мүавини Заур Еминов Коломна шәһәринин мери Денис Лебедевә белә

чәтин бир вахтда гардаш көмәклијини көстәрдијинә көрә тәшәккүрүнү билдирмишдир. Дәрбәнддә бүтүн карантин мүддәти әрзиндә дикәр бөлкәләрин рәһбәрләри, шәһәр вә Дағыстан Республикасы Халг Мәчлисинин депутатлары шәһәрин һәр тәрәфинә јајылмыш коронавирус инфексијасы илә мүбаризәдә чидди јардым көстәрдикләрини гејд етмишләр. Хүсусилә, азтәминатлы аиләләрә, тибб мүәссисәләринә әрзаг вә дәрманларла јардым көстәрилмишдир.

Телман ТАҺИРЛИ

ЧОХУШАГЛЫ АИЛӘЛӘРӘ ЈАРДЫМ КӨСТӘРМИШДИР

«Bаһид Русија» партијасынын мәтбуат хидмәтиндән верилән мәлумата көрә, Маһачгала Шәһәр Мәчлисинин үзвү, «Bаһид Русија» фраксијасынын үзвү Чамал Кудајев, Бејнәлхалг Ушаглар Күнү мүнасибәтилә чохушаглы аиләләрә баш чәкмиш вә онлара көмәк етмишдир.

Милләт вәкили хүсусилә 10 чохушаглы аиләјә еһтијачлары олан әрзаг пакетләрини тәһвил вермишдир. Бундан әлавә, Кудајев бир аиләјә телевизор һәдијјә етишдир. Милләт вәкилинин сөзләринә көрә, аилә әввәлләр буну истәмишдир.

Чамал Кудајевин гејд етдији кими бу чүр тәдбирләрин мәгсәди јалныз инсанлара көмәк етмәк дејил, һәм дә онларла үнсијјәт гурмаг, проблемләрини өјрәнмәк вә һәллиндә көмәк етмәкдир.

“Инсанлар мүхтәлиф шәһәрләрдән кәлирләр, мүмкүн гәдәр онлара көмәк етмәјә чалышырыг. Чәтин епидемиоложи вәзијјәтә көрә евдә галмаг лазымдыр, анчаг еһтијачы оланлары унутмајаг. Бир-биримизә көмәк етмәк вачибдир «, – о демишдир.

ДАРВАГДА МЕЈДАНЧА ТӘЧһИЗ ЕДИЛӘЧӘКДИР

Табасаран рајонунун, Дарваг кәндиндә «Комфорт шәһәр мүһитинин јарадылмасы» програмы чәрчивәсиндә бир мејданча тәчһиз едиләчәкдир.

Рајон администрасијасынын мәтбуат хидмәтиндән верилән мәлумата көрә, «Комфорт шәһәр мүһитинин тәшкили» програмы чәрчивәсиндә Табасаран рајонунун 3 бөјүк јашајыш мәнтәгәсиндә – Татил, Дарваг вә Дүбек кәндләриндә мејданларын абадлашдырылмасы тәмин едилир. Бу күнә гәдәр һәр үч кәнддә ишләр башлады. Иш Федерал, республика вә бәләдијјә фондлары һесабына һәјата кечирилир.

«Һазырда Дарваг кәндиндә паркын тәчһиз едилмәси үчүн ишләр көрүлүр. Јохлама заманы рајон рәһбәри вә ону мүшајиәт едәнләрлә бирликдә әразијә бахды, тикинти саһәсинә баш чәкди вә ишчиләрлә ишин сонракы мәрһәләләрини мүзакирә етди. Мејданын саһәси 700 квадратметрдән чохдур. Иншаат ишләринин үмуми дәјәри 2 милјон 141 мин рубл тәшкил едир»,- дејә мәнбә гејд етмишдир.

Рајон рәһбәри подратчылара ишләрин вахтында сона чатмасынын вә кејфијјәт стандартларына ујғун олмағынын вачиблијини хатырлатмышдыр.

Лајиһәјә көрә, бу ишләрин ијунун сонунадәк көрүлүб истифадәјә верилмәси планлашдырылыр.

РИА-ДАГЕСТАН

КЕЧИД МӘНТӘГӘЛӘРИ АРАСЫНДАКЫ АВТОМОБИЛ ЈОЛУ ЈЕНИДӘН ГУРУЛУР

Азәрбајчан – Русија Федерасијасы дөвләт сәрһәдиндә “Ханоба” вә “Самур” сәрһәд-кечид мәнтәгәләри арасындакы автомобил јолунун јенидән гурулмасына башланылыб.

Јолун узунлуғу 23,5 километр олан һиссәсинин 4 золаға кенишләндирилмәси ишләринә чари илин әввәлиндән башланылыб.

Һазырда мөвчуд өртүјүн сөкүлмәси, торпаг јатағынын тәбии релјеф сәвијјәсинә галдырылмасы вә кенишләндирилмәси, јол кәнарындакы коммуникасија хәтләринин јерләринин дәјишдирилмәси ишләри көрүлүр. Лајиһәјә әсасән, сөзүкедән јол Азәрбајчан Автомобил Јоллары Дөвләт Агентлији тәрәфиндән 1-чи техники дәрәчәјә ујғун олараг јенидән гурулур. 4 һәрәкәт золаглы олачаг јолун үмуми ени 22 метр, һәрәкәт һиссәси 18 метр тәшкил едәчәк.

Иш ичрачысы Тејмур Ејјубов билдириб ки, сөзүкедән јол 1982-чи илдә чәкилиб. Узун илләр истисмар олундуғундан өртүк јарарсыз вәзијјәтдә иди. Гусар вә Хачмаз рајонлары әразисиндән кечән јол јенидән гуруландан сонра сәрһәд-кечид мәнтәгәләриндән Русијаја кедиб-кәлән, һәмчинин әтраф әразидә јашајан сакинләр раһатлыгла истифадә едә биләчәкләр.

Тикинти ишләри чәрчивәсиндә јол өтүрүчү көрпүләрин, кәндләрарасы јералты кечид, мүхтәлиф диаметрләрдә бетон суөтүрүчү тикинтиси апарылачаг.

“Ханоба” вә “Самур” сәрһәд-кечид мәнтәгәләри арасындакы автомобил јолунун јенидән гурулмасының 2020-чи илин сонуна кими јекунлашдырылмасы нәзәрдә тутулуб.

Лајиһənин сонунчу мәрһәләсиндә һәрәкәтин нормал тәшкили үчүн јол нишанлары, километр көстәричиләри вә сигнал дирәкләри гурашдырылачаг, үфүги нишанланма хәтләринин чәкилиши ишләри апарылачаг.

Президент Илһам Әлијевин Сәрәнчамына әсасән Азәрбајчан – Русија Федерасијасы дөвләт сәрһәдиндә “Ханоба” вә “Самур” сәрһәд-кечид мәнтәгәләри арасындакы автомобил јолунун јенидән гурулмасы үчүн Азәрбајчан Автомобил Јоллары Дөвләт Агентлијинә илкин олараг 30 милјон манат ајрылыб.

МӘТБУАТ КОНФРАНСЫ КЕЧИРИЛИБ

Бу күнләрдә М.Ф.Ахундзадә адына Азәрбајчан Милли Китабханасы вә Русија Милли Китабханасынын иштиракы илә китаб ирси вә бејнәлхалг китабхана әмәкдашлығынын инкишафына һәср едилән онлајн мәтбуат конфрансы кечирилиб.

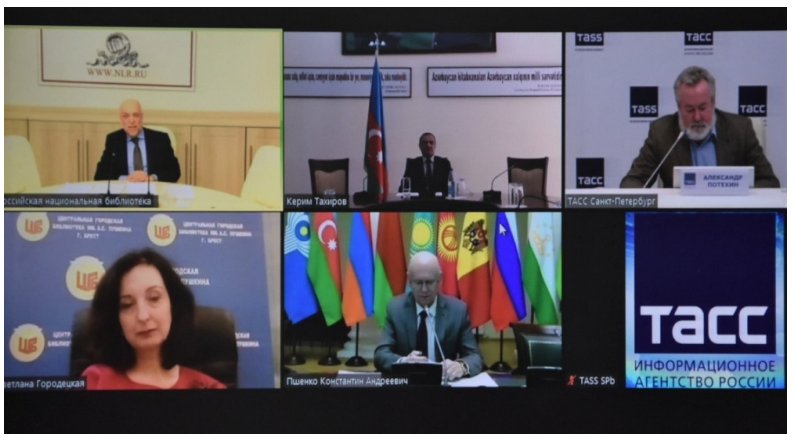

Китабханадан билдирилиб ки, мәтбуат конфрансында Русија Милли Китабханасынын баш директору Александр Павлович Вершинин, Азәрбајчан Милли Китабханасынын директору Кәрим Таһиров, А.С.Пушкин адына Брест шәһәр Мәркәзи Китабханасынын директору Светлана Городеская, МДБ Парламентләрарасы Ассамблејасынын мәсул катиби Пшенко Константин Андрејевич иштирак едиб.

Онлајн мәтбуат конфрансында китабханалар арасында китаб мүбадиләсиндән, китаб ирсинин горунуб сахланмасы, еләчә дә коронавирус дөврүндә китабханаларын онлајн режимдә көстәрдикләри хидмәтләр барәдә чыхышлар олуб. Милли Китабхананын директору, профессор Кәрим Таһиров Русија Милли Китабханасы илә һәјата кечирилән гаршылыглы китаб мүбадиләсиндән, Санкт-Петербург Милли Китабханасында вә Шәрг Әлјазмалары Институтунда мүһафизә олунан Азәрбајчан классикләринин әлјазмаларынын електронлашдырыларағ Азәрбајчана кәтирилмәси лајиһәсинә тохунуб вә коронавирус дөврүндә тәмсил етдији китабхананын фәалијјәти барәдә данышыб.

Конфранс иштиракчылары Азәрбајчан Милли Китабханасынын пандемија шәраитиндә онлајн хидмәтләри саһәсиндәки фәалијјәтини јүксәк гијмәтләндириб вә сонда К.Таһиров онларын бу мөвзуда суалларыны чавабландырыб.

МӘДӘНИЈЈӘТ ВӘ ИНЧӘСӘНӘТ ФОНДУ ЈАРАДЫЛЫБ

Москвада бөјүк түрк шаири Назим Һикмәт адына Мәдәнијјәт вә Инчәсәнәт Фонду јарадылыб. Фонд шаирин ирсинин өјрәнилмәси, ону јени нәсилләрә танытмаг, еләчә дә Русија вә Түркијә мәдәни әлагәләринә төһфә вермәк вә ики өлкә арасында достлуг көрпүсү ролуну ојнамаг мәгсәдилә тәсис едилиб.

Јени јарадылмыш Фонд Русијанын мәдәнијјәт вә инчәсәнәт дүнјасы илә, еләчә дә тәһсил мүәссисәләри илә әмәкдашлыг етмәк нијјәтиндәдир.

Фондун мәгсәдләриндән бири дә Москвада Назим Һикмәт Музејинин јарадылмасыдыр.

Гејд едәк ки, 1963-чү илдә Москвада вәфат едән Назим Һикмәт «Новодевиче» гәбиристанлығында дәфн олунуб. Русијадакы түрк диаспору төрәфиндән һәр ил ијунун 3-ү Назим Һикмәтин хатирә күнү кечирилир.

МӘШһУР һӘКИМ ПЕЈВӘНДИН УШАГЛАРА ФАЈДАЛАРЫНДАН ДАНЫШДЫ

Русија Сәһијјә Назирлијинин педиатры, академик, Москвада јашајан, әслән азәрбајчанлы Лејла Намазова-Баранова ушаглара пејвәндин давамлы едилмәсинин фајдаларындан данышыб. Стопкоронавирус.рф-јә мүсаһибә верән һәмјерлимиз пејвәндин ушаглары коронавирусдан горудуғуну билдириб. Онун сөзләринә көрә, пејвәнд едилән ушаглар вируса аз һалларда јолухурлар. Буна көрә дә, ушагларын пејвәнд едилмәсинин һәјати әһәмијјәти вар. Мүтәхәссис билдириб ки, артыг пејвәнд едилмиш ушагларын ваксинасија олунмајанлара нисбәтән хәстәликләрә тутулма еһтималынын аз олмасы сүбут едилиб.

Л.Намазова-Баранова пијләнмә вә дикәр хроники иммун-илтиһаби хәстәликләри олан ушагларын коронавирусу даһа ағыр кечирдијини билдириб.

О гејд едиб ки, ушагларда хәстәлик һәрарәт, өскүрәк, боғаз ағрысы, јүнкүл диареја формасында өзүнү бүрузә верир. Чох һалларда онларын бармагларында донма ләкәсинә охшајан јаралар пејда олур.

Гејд едәк ки, әслән азәрбајчанлы олан Лејла Намазова-Баранова тибб елмләри доктору, профессор, Русијада Тибб Елмләри Академијасынын Ушаг Сағламлығы Елми Мәркәзинин профилактик педиатрија вә бәрпа мүаличәси Елми-Тәдгигат Институтунун директору (УСЕМ РТЕА), елми иш үзрә УСЕМ РТЕА директорунун мүавини, Авропа Педиатрија Ассосиасијасынын президентидир. Онун атасы Сејмур Аваз оғлу Намазов ССРИ-нин мәшһур радиофизики олуб.

Л.Намазова-Баранова Н.Нәриманов адына Азәрбајчан Дөвләт Тибб Институтунда тәһсил алыб.

РУСИЈА БАНКЛАРЫ 17 ТОНН ГЫЗЫЛ САТЫБ

Бу илин апрел ајында Русија банкларынын гызыл еһтијатлары 4,6 тон азалыб. Русија мәтбуаты хәбәр верир ки, илин әввәлиндән бәри исә өлкә банклары 17 тон гызыл сатыб.

Мәлуматда билдирилир ки, харичә чыхарылан гызыл еһтијатлары планлашдырылмыш учушлар дајандырылдығы үчүн шәхси тәјјарәләрлә дашыныб.

Русија Мәркәзи Банкынын һесабатына көрә, мајын 1-нә Русија банкларынын гызыл еһтијатынын һәчми 73,4 тон олуб. Белә ки, һесабат дөврүндә харичдә ән чох гызыл сатан банк “Сбербанк” (5,5 тон) олуб.

Гејд едәк ки, Русија Мәркәзи Банкы апрелин 1-дән етибарән өлкә дахилиндә гызыл алымыны дајандырмышды.

ДҮНЈАДА 6,7 МИЛЈОНДАН ЧОХ ИНСАН КОРОНАВИРУСА ЈОЛУХУБ

Сон сутка әрзиндә дүнјада коронавирус инфексијасы сәбәбиндән өлənләрин сајы 5 мин 511 нәфәр артараг 393 мин 264 нәфәрә чатыб.

Пандемијанын статистикасыны апаран Worldometer сајты хәбәр верир ки, Русија вахты илә саат 11:50-јә олан мәлумата әсасән, ијунун 5-дә даһа 129 мин 998 нәфәрдә COVİD -19 инфексијасы ашкарланыб вә бунунла да јолуханларын сајы 6 милјон 705 мин 588 нәфәрә чатыб. Ејни заманда, 3 милјон 253 мин 211 хәстә сағалыб, мүаличәси давам едән 3 милјон 59 мин нәфәрдән 55 мин 457-нин вәзијјәти ағыр гијмәтләндирилир.

Дүнја үзрә ән чох јолухма һалы АБШ-да гејдә алыныб. Бурада коронавируса јолуханларын сајы 1 милјон 924 мин 189 нәфәрдир. Бу көстәричијә көрә АБШ-ын ардынча бејүк фәрглә Бразилија (615 мин 870 нәфәр), Русија (441 мин 108 нәфәр), Испанија (287 мин 740 нәфәр), Бөјүк Британија (281 мин 661 нәфәр) вә Италија (234 мин 13 нәфәр) көлир.

АБШ COVİD -19 хәстәлијиндән өлənләрин сајына көрә дә дүнја лидеридир – 110 мин 179 нәфәр. Бирләшмиш Краллыгда 39 мин 904, Бразилијада 34 мин 39, Италијада 33 мин 689, Франсада исә 29 мин 65 нәфәр коронавирус сәбәбиндән һәјатыны итириб. Өлənләрин сајына көрә алтынчы јердә гәраралашан Испанијада бу көстәричи 27 мин 133 нәфәр тәшкил едир.

Сајтда јерләшдирилән мәлумата көрә, өтән сутка әрзиндә дүнја әһалиси арасында өлүм сәвијјәси һәр бир милјон инсана нисбәтдә орта һесабла 50,4 нәфәр олуб. Бу көстәричи Бөјүк Британијада 588, Испанијада 580, Италијада 557, Франсада 445, АБШ-да 333, Бразилијада 160, Перуда 153, Алманијада 104, Иранда 96, Түркијәдә исә 55 нәфәрә чатыб.

ДАҒЫСТАНДА 6 АЗӘРБАЈЧАН ВӘТӘНДАШЫНА COVİD-19 ВИРУСУНА ЈОЛУХМА АШКАРЛАНЫБ

www.derbend.ru хәбәр верир ки, Дәрбәнд Мәркәзи Шәһәр Хәстәханасындан верилән мәлумата көрә, мүвәггәти јерләшмә мәнтәгәсиндән көтирилән 13 Азәрбај;ан вәтәндашынын 6-да коронавирус тести мүсбәт нәти;ә вериб вә һәмин шәхсләр хүсуси хәстәханаја јерләшдирилибләр.

Шәһәр хәстәханасынын баш һәкими Әбдүлгафар Шыхмәһәммәдов Азәрбај;ан вәтәндашларынын вәтәнә гајытмалары вә мүалиҹә олунараг сағалмалары үчүн һәр чүр тәдбирин көрүлдүјүнү диггәтә чатдырыб.

РУСИЈАДА 400-ДӘН ЧОХ ЖУРНАЛИСТ КОРОНАВИРУСА ЈОЛУХУБ

Русијада 400-дән чох журналист коронавируса јолухуб. Онларын чоху хәстәлији јүнкүл кечириб, беш КИВ әмәкдашы исә инфексија сәбәбиндән һәјатыны итириб. Интерфакс информасија ақентлији хәбәр верир ки, бу барәдә Русија Журналистләр Иттифагынын сәдри Владимир Соловјов мәлумат вериб. Онун сөзләринә көрә, Бејнәлхалг Журналистләр Федерасијасы бүтүн дүнјада 30 өлкәдән олан 60-дан чох КИВ әмәкдашынын COVİD-19 хәстәлијиндән вәфат етдији барәдә информасија јајыб.

Мәнзил гәрарҝаһы Ченеврә шәһәриндә јерләшән "Пресс Емблем Чампаикн" гејри-һөкумәт тәшкилаты исә өз нөвбәсиндә бу илин март ајындан индијәдәк коронавирус инфексијасындан 31 өлкәдән азы 117 журналистин өлдүјүнү билдириб.

Гејд едәк ки, 2019-чу илин сонларында Чинин Һубеј әјаләтинин Ухан шәһәриндә јени коронавирусун сәбәб олдуғу хәстәлик сүрәтлә јајылмаға башлајыб вә тез бир заманда бүтүн дүнјаны бүрүјүб. Март ајынын 11-дә Дүнја Сәһијјә Тәшкилаты COVİD-19 хәстәлијинә сәбәб олан јени короновирусун јајылмасыны пандемија елан едиб.

БЕЈНӘЛХАЛГ АВИАРЕЈСЛӘР ҮЧҮНЧҮ РҮБДӘН БӘРПА ЕДИЛӘ БИЛӘР

Русија бејнәлхалг авиарејсләри илин үчүнчү рүбүндән бәрпа едә биләр. Бу барәдә Русија Туризм Операторлары Ассосиасијасынын витсе-президенти Дмитри Горин журналистләрә дејиб. О билдириб ки, Русија чари илин үчүнчү рүбүндә бәзи өлкәләрлә авиасија әлагәсини бәрпа едә биләр. Бу, һәм өлкә дахилиндә, һәм дә харичдә епидемиоложи вәзијјәтдән асылы олачаг.

Д.Горин гејд едиб ки, авиасија ширкәтләри бејнәлхалг учушларын мәрһәләләрлә ачылышыны нәзәрдә тутуб, анчаг бу просесин нә вахт – ијул, август вә ја сентјабр ајларында башлајачағы һәләлик дәгиг дејил.

"Авиа.ру" порталынын баш редактору, авиаексперт Роман Гусевин сөзләринә көрә исә бејнәлхалг авиарејсләрин бәрпа едилмәси коронавирус епидемијасынын икинчи далғасынын башламасы еһтималына көрә тәхирә салына биләр. О, һәтта бејнәлхалг учушларын 2021-чи илин јаз ајларында бәрпа олуна биләчәјини прогнозлашдырыб.

Хатырладаг ки, Русија коронавирус пандемијасы илә әлагәдар мартын 27-дән мүнтәзәм вә чартер рејсләри дајандырыб.

ТИЧАРӘТ НҮМАЈӘНДӘЛӘРИНИН ОНЛАЈН КӨРҮШҮ

Азәрбајчанын Русијадакы Тичарәт Нүмајәндәлијинин Бизнес клубунун тәшәббүсү илә Азәрбајчан вә Русијанын мүхтәлиф өлкәләрдә фәалијјәт көстәрән тичарәт нүмајәндәләринин онлајн көрүшү тәшкил олунуб. Игтисадијјат Назирлијиндән верилән мәлумата көрә, тәдбирдә Азәрбајчанын Русија Федерасијасындакы тичарәт нүмајәндәси Руслан Әлијев, Чин Халг Республикасындакы тичарәт нүмајәндәси Тејмур Надироғлу, Бирләшмиш Әрәб Әмирликләриндәки тичарәт нүмајәндәси Елнур Әлијев, Мәркәзи Авропа өлкәләриндәки тичарәт нүмајәндәси Немәт Нағдәлијев, һәмчинин Русијанын Азәрбајчандакы тичарәт нүмајәндәси Руслан Мирсајапов, Алманијадакы тичарәт нүмајәндәси Андреј Соболев вә Мачарыстандакы тичарәт нүмајәндәси Павел Илјин иштирак едибләр.

Көрүшдә игтисади-тичарәт әлагәләринин кенишләнмәсиндә, тәмсил етдикләри өлкәләрин бизнес марагларынын горунмасында тичарәт нүмајәндәликләринин ролу, тичарәт нүмајәндәликләри илә сащибкарларын ичтимаи бирликләри арасында әмәкдашлығын инкишафы вә с. мәсәләләр барәдә фикир мүбадиләси апарылыб, бу форматда тәдбирләрин тәрәфдашлығын күчләндирилмәсиндә өнәми вурғуланыб вә онлајн мүзакирәләрин давам етдириләчәји гејд олунуб.

ЈАПОНИЈА ВӘ РУСИЈА ЛИДЕРЛӘРИНИН КӨРҮШҮ ИКИТӘРӘФЛИ ӘЛАГӘЛӘРИН ИНКИШАФЫ ҮЧҮН МҮһҮМ ӘһӘМИЈЈӘТӘ МАЛИКДИР

Јапонијанын Баш Назири Шинзо Абе вә Русија Президенти Владимир Путинин јүксәк сәвијјәли көрүшү икитәрәфли әлагәләрин инкишафы вә сүлһ мүгавиләсинин имзаланмасы үчүн мүһүм әһәмијјәтә маликдир. Бу барәдә Јапонија Харичи Ишләр назири Тошимитсу Мотеги парламентин јухары палатасынын харичи сијасәт вә мүдафиә мәсәләләри комитәсиндә чыхышы заманы билдириб.

Ш.Абенин ијунун 24-дә Москвада кечириләчәк Гәләбә парадында иштиракы барәдә суалы чавабландыран назир дејиб: "һәмин мәрасимдә иштиракын деталлары илә бағлы һәләлик һеч нә мәлум дејил, чүнки һазырда бу барәдә дипломатик каналлар васитәсилә дәгигләшдирмә апарылыр. Истәнилән һалда мән һесаб едирәм ки, Јапонија вә Русија лидерләринин јүксәк сәвијјәли көрүшләри ики өлкә арасында әмәкдашлығын инкишафы, һәмчинин сүлһ мүгавиләсинин имзаланмасы бахымындан әһәмијјәтлидир. Буна мисал олараг Нагато (2016-чы ил) вә Сингапур (2018-чи ил) көрүшләрини көстәрмәк олар. Индики һалда коронавирусла бағлы вәзијјәти нәзәрә алмаг лазымдыр, лакин буна бахмајараг, биз дипломатик каналларла иши давам етдиририк".

Хатырладаг ки, Баш Назир Ш.Абе мајын 9-да Москвада кечирилмәси планлашдырылан Гәләбә Күнү шәнликләринә гатылмағы вә Президент В.Путинлә көрүшмәји нәзәрдә тутурду. Лакин коронавирус пандемијасына көрә бу сәфәр тәхирә салынды.

ИСЛАМЫН ИЛК ӘМРИ: «ОХУ!»

Бүтүн инсанлара Ислам ин илк әмри Оху олдуғу үчүн Оху!

Каинатын сиррини билмәк, һагга гуллуг етмәк, һәмдә өзүнү танымаг үчүн ОХУ.

Һардан көлдијини,нә үчүн көлдијини,һара кедәчәјини вә бу дүнјајада әсл ишинин нә олачағыны билмәк үчүн ОХУ.

Сәбр едәрәк, әзм, сәбат көстәрәрәк оху.

Сәни алчалданы јох,јүксәлдәни оху.

Сәнә фәзиләт газандыран вә сәни һагга јахынлашдыраны оху.

Хејир вә јахшылыг јолларыны өјрәнмәк, шәр вә пис јолардан горунмаг үчүн оху. Вахтыны там дәјәрләндирмәк вә бош шејләрдән узаг олмаг үчүн ОХУ. Өјрәнилмәси фәрз олунан алимләри ата-аналарын өз ушагларына өјрәтмәләри фәрздир. Өјрәнилмәси фәрз олунан һәр һансы елми мәсәләнин тәһсили утанма бәһанәсилә тәрк едилә билмәз. Өјрәнән үзәриндә өјрәдәнин һаггы ата-ана һаггындан даһа өндә көлир.

Мајкл Чексон намаз гылыр

Мәшһур рок улдузу Мајкл Чексон мүсәлманлығы гәбул етмишдир. Онун Мәһәммәд Әли илә достлуғу мүғәнинин Мәһәммәд һүмәти еләмишдир. М.Чәксон Чикагада Гуран әлдә етмиш вә ону бүтүнлүклә баша вурмушдур. Мајкл күндә 5 рүкәт намаз гылыр вә артыг өзүнә шәхси мәсчид тикдирмәк үчүн 20 млн доллар мәбләғиндә хәрч гојмушдур. Мүсәлманчылығы гәбул етдијинә көрә, Мајкл Чәксон өзүнү хошбәхт сајыр вә бүтүн дүнјада сүлһүн галиб көләчәјинә үмидләр бәсләјир.

Бөјүк халгымызын тајфа-тајфа,зона-зона вә аз гала «мәһлә-мәһлә» бөлмәјә чалыша «хадими-милләтләрин» һарајлары һәлә дә башымыз үстүндәки гара булудлар сыхышдырыр. Вә јадымыза мәшһур түрк јазары Бәкир Јылдызын «Кәрбәла» повести дүшүр. Бу повести «мәһлә-мәһлә» давасынын һансы учурумлара апарыб чыхарачағыны бүтүн ачыглығы илә көстәрир. Бир заманлар мүсәлман дүнјасынын сүнни-шиә шәклиндә парчаланыб гызыл гана сусмағынын дәзүлмәз ағрыларыны биз инди-јуз илләр өтәндән сонра да руһумузда һисс едирик.

Бөјүк бир халгын ән ағыр күнү онун бөлүндүју, парчаланыб хырдаландығы күндүр. Ағачы гурд ичәридән једији кими,биз дә өзү-өзүмизи ичәридән сөкүб дағытмајаг,улу халгымызын улу адыны дурдугча учалыгларда сајаг.

Бәкир ЈЫЛДЫЗ

COVİD -19 ПЕЈВӘНДИНИН һАЗЫРЛАНМАСЫ ИСТИГАМӘТИНДӘ ӘМӘКДАШЛЫГ

Түркијә илә Русија COVİD -19 пејвәндинин һазырланмасы истигамәтиндә әмәкдашлыға башлајыр. Бу мәгсәдлә Түркијәнин Сәһијјә назири Фаһреттин Коча илә Русијалы һәмкары Михаил Мурашко арасында видеоконфранс васитәсилә көрүш кечирилиб.

Көрүш заманы јени нөв коронавируса гаршы пејвәнд вә дәрман истеһсалы саһәсиндә төчрүбә мүбадиләси, еләчә дә клиник сынагларда әмәкдашлыг барәдә разылыг әлдә олунуб. Бу мәгсәдлә илк топланты ијунунда Түркијә вә Русијанын елм адамлары арасында олачаг.

һазырда Түркијәнин 22 мәркәзиндә COVİD -19 пејвәндинин һазырланмасы истигамәтиндә ишләр апарылыр. Дөрд мәркәздә исә һазырланан илк препаратлар һејванлар үзәриндә сынагдан кечирилир.

КОВИД-19-УН МӘВЧУДЛУҒУНУ ЈОХЛАДЫЛАР

Ијунун әввәлиндә бәләдијјәнин мәтбуат хидмәтиндән хәбәр ақентлијинә верилән мәлумата көрә Дәрбәнддә шәһәрлиләрин коронавирус инфексијасына јолухдугларыны билмәк үчүн пулсуз сынагдан кечирләр.

Маһаллар шәһәрин ән сых мәскунлашдығы јашајыр јердир, она көрә дә бу истигамәтдә ишләр бурадан башлады. Тестләр бундан сонра да апарылачаг, бу саһә үзрә тибб ишчиләри вәтәндашларын чох һиссәсини әһатә етмәјә чалышачаглар.

Сүрәтли тестләр нәтичәни 2 дәгигә әрзиндә сизә билдирир. Тестләри Дәрбәндә сенатор Сүлејман Кәримов көндәрмишдир.

Ејни заманда көнүллүләр маһал сакинләри арасында коронавирусла бағлы изаһат ишләри дә апарырлар вә ишчиләр көһнә мәһәлләри дезинфексија етмәјә башламышлар.

Тәдбирдә шәһәр мери Хизри Абакаров вә Дағыстан Республикасынын баш санитар һәкими Николај Павлов иштирак етмишләр. Көнүллүләрлә бирликдә коронавирус инфексијасынын гаршысынын алынмасы үчүн хатырлатмалар пајладылар, маска, әлчәк көјинмәјә вә сосиал мәсафәни горумаға чағырдылар.

Николај Павлов вәтәндашларын әксәријјәтинин өзүнү төчридетмә режиминә риајәт етдијини гејд етмишдир.

Санитарија-кикијена ишләри бир нечә күн давам едәчәк. Иш заманы мүтәхәссиләр Шимали Осетија- Аланијадан шәһәрә көмәк үчүн пулсуз көндәрилән бир дезинфексијаедичи васитәдән истифадә едирләр.

ДАҒЫСТАНДА 180 МИНӘ ЈАХЫН АҒАЧ ӘКИЛМИШДИР

Комитәнин мәтбуат хидмәтиндән верилән мәлумата көрә, Үмумрусија «Хатирә бағы» вә «Евин хатирә бағчасы» компанијасы чәрчивәсиндә Мешә Комитәси (Даглесхоз) әмәкдашлары республика сакинләри илә бирликдә 178 мин 165 ағач әкиб.

«Дағыстан Русија рекионундан илк олараг аксијаја гошулан бөлкәләрдән биринчиси олмушдур.

Јалныз февралын 29-да бу компанија чәрчивәсиндә Маһачгала шәһәринин әтрафында, 500 әдәд јени ағач нөвү әкилди», деди. Онун сөзләринә көрә, аксија башлајандан бәри Даглесхоз ширкәтинин 600 ишчиси вә республиканын 10 миндән чох сакини тинкләрин әкилмәсиндә иштирак едиб»,-дејә һәмсөһбәт ақентлијә мәлумат вермишдир.

«Мешәчилик шөбәсинин мүдири Баһаб Әбдүлһәмидов һәмвәтәнләрининн, Бөјүк Вәтән Мүһарибәси иштиракчыларынын хатирәсинин әбәдиләшдирилмәсиндә јахындан иштирак едән республиканын бүтүн сакинләринә, ичтимаи тәшкилатлара, көнүллүләрә дәрин миннәтдарлығыны билдирир»,- деди.

Бөлкәдәки иглим шәраитилә әлагәдар олараг ағачәкмә аксијасы баша чатмышдыр.

РИА «Дағыстан».

МАРАГЛЫДЫР

21 мајда гејд олунан Бејнәлхалг Чај Күнү, мәшһур ичкинин дүнја бојунча даһа јахшы танынмасына, давамлы истеһлакы илә бағлы бәзи мәлуматлары бир араја кәтириб.

«Букет, екстра, премиум вә күл чајы…» фермер чај нөвләрини изаһ едир.

Јашыл чај пијләнмә рискини азалдыр, актјорун рол үчүн дәјишмәси исә онун бејнини дәјишир.

Мәшһурлар сәһәр нә јејир?

Чајын вәтәни һарадыр?

Чај латынча (Камелла синенсиз) дүнја мәдәнијјәтинин ән гәдим ичкиләриндәндир. Онун вәтәни Һиндистанын шамалшәрги, Мјанманын шимали вә Чинин чәнуб-гәрби сајылыр, лакин бу биткинин илк јетишдирилдији дәгиг јери мәлум дејил. Чајын беш мин әввәл Чиндә истеһлак едилдијинә даир дәлилләр мөвчуддур.

Азәрбајчанда чај 19-чу әсрин сонларында јајылмаға башлајыб.

Чајын әсас нөвләри

Камелла синенсис адлы биткидән кәлән чај, јарпагларын нөвү, тәркиби вә ја емал сәвијјәсинә көрә, әсасән ашағыдакы нөвләрә тәсниф олуна биләр: гара, јашыл, улонг вә ағ чај.

Азәрбајчан вә дүнјада даһа чох гара чајдан истифадә олунур. Бу чај характерик дады вә даһа јүксәк кофејин сәвијәсилә илә сечилир. Онун түнд рәнки нисбәтән узун мүддәт чәкән емал просесинин нәтичәсидир. Сон заманларда јашыл чајын истеһлакы артмагдадыр. Бу чај нөвү гара чајла мүгајисәдә даһа аз емал олунур.

Улонг чајы гырмызы чај да адланыр. Она популјарлыг кәтирән ичкинин хүсуси нәфис дадыдыр.

Ағ чај ән надир вә ән баһалы чајлара аид едилә биләр, о, сахланма шәраитинә чох һәссасдыр. ВМТ-јә әсасән, чај судан сонра ән чох истеһлак олунан ичкидир.

Чај нечә ичирләр?

Азәрбајчандан чајы адәтән лимон вә кәкоту кими битки әлавәләри илә зәнкинләшдирмәк әнәнәси көк салыб. Бир чох өлкәдә тамын вә туршуларын тәсирини азалтмаг үчүн чаја сүд гатырлар.

Бу адәт Британија империјасы дөврүндә даһа кениш јајылыб. Елә һазырда да Британијада чај сифариш едәркән, мүштәридән сорушурлар: суд нә гәдәр олсун? Сорушмасалар,чајын сүдлү олачағыны кözләјә биләрсиз.

Тибет вә Русијада јашајан бәзи халглар чаја сүддән башга јағ (пиј дә ола биләр), биткиләр вә дуз гатырлар. Калмыкларда белә әнәнәви ички «чомба» адланыр. Ону гонаглара тәклиф етмәк адәтдир.

Бу адәти («Әрзурум сәјаһәти» әсәриндә) русијалы шаир Александр Серкејевич Пушкин белә тәсвир едиб: «Газанда гојун пији вә дузлу чај биширди…Башга бир халг мәтбәхиндә бундан мурдар бир шеј биширилдијини зәнн етмирәм». Чомбаны севәнләр исә, бу ичкинин ләззәтини баша дүшмәк үчүн мүәјјән һазырлыг, вахт вә вәрдиш лазым олдуғуну дејирләр. Нечә дејәрләр, зөвг инсандан-инсана фәрглә-нән хүсусијјәтдир.

Ән ири истеһсалчылар һансылардыр?

Дүнјанын ән ири чај истеһсалчысы Чиндир. 2016-чы илин мәлуматына көрә, бурада истеһсал олунан 2,44 милјон тон мәһсул дүнја чај истеһсалынын тәгрибән 42 фаизини тәшкил едир.

Рәсми рәгәмләрә көрә өтән әсрин сонларында Азәрбајчанда јашыл чај јарпағы истеһсалы 34,5 мин тона чатыр вә тәләбатын 65-70 фаизи дахили еһтијатлар һесабына гаршыланырды. Лакин 1990-чы илләрдән етибарән чај саһәләри азалмаға башлајыр.

2010-чу илләмүгајисәдә 2017-чи илдән истеһсалын 775 тона чатдығы билдирилир.

Чај футболу -әсл инкилис идман нөвләри

Узун вә сағлам һәјатын сирри: аз јемәк

Јашыл, јохса гара?

ССРИ-дә вә һазырда пост-совет мәканында даһа чох гара чај ичирләр. Орта Асијада јашыл чај даһа популјардыр. Иддиа олунур ки, инсан организми үчүн фајдалы полифенолларла зәнкин јашыл чај гара чајдан даһа хејирлидир.

«Јашыл чајын әсас полифеноллары флавонождләрдир ки, бунлардан ән активләри күчлү антиоксидант кими тәсир көстәрән катехин вә епигаллокатехин галлатдыр (ЕКЧК)».

Һесаб олунур ки, антиоксидантлар организми хәстәликләрдән горујур вә онлар бир сыра мејвә,тәрәвәз вә дикәр гида нөвләриндә тапыла биләр.

Сојуг, јохса исти?

чајла бағлы интернетдә бир чох зиддијјәтли мәлуматлара раст кәлмәк олар. Бурада јашыл чајын хәрчәнк рискини азалтмасындан тутмуш арыглатмағына гәдәр хүсусијјәтләр гејд олунур. Лакин бир чох һалларда белә иддиалары дәстәкләјән дәлиләр јекун нәтичәјә кәлмәк үчүн кифајәт дејил.

2009-чу илдә Иран алимләри исти чајын истеһлакыны гида борусу хәрчәнки риски илә әлагәләндирибләр. Бунунла бағлы Британија Тибб Журналында дәрч едилмиш арашдырмаја әсасән,70С дәрәчә вә ондан исти чај ичмәк рискин 8 дәфә артмасына сәбәб ола биләр.

Бу арада сојуг вә һазыр чајлар популјарлашса да онлардакы фајдалары сајылан полифенолларын мигдары дәмләнмиш чајлардакы гәдәр дејил.

ӨЛҮМ ГОРХУСУ

Өлүм горхусу инсанын ән тәбии горхуларынын башында дајаныр. Дүнјада психоложи фикир өлүмүн мәһијјәтинә јанашмада һәмишә философларла фикир дартышмасында олублар. Өзәлликлә, психоаналтикијә гәдәр өлүмдән горху инсанын "әбәдијјән јох олмаг дујғусундан" горху кими гәләмә верилирдисә, Фрејд горхуну тамам башга чүр мәналандырды.

Мәсәлән, Фрејд архетипләриндә өлүмүн икили мәналандырылмасына чох асанлыгла раст кәлә билирик.

Өлүм инсанын алтшүурундакы јашамаг инстинктинин сонудур. Өзәлликлә Фејербах башда олмагла антроположи материализми мүдафиә едән бир чох философлар дедијим мөвгедән чыхыш едирдиләр.

Јашајан һәр чанлынын өлүмдән горху инстинкти мөвчуддур. Фрејдизмин өлүмә јанашмасынын икинчи мәналандырмасы да мараглыдыр; өлүм инсанын јохлугла барышмағыдыр.

Сонракы дөврләрдә Фромм вә бир чох неофрејдистләр өлүмә һедонист мөвгедән јанашмаға башлады. Мән бу јанашманы мүдафиә едирәм, тәсәввүр един ки, бир чанлы өз һәјат мүддәтинин сәрһәдләрини ашараг узун илләр јашајыр, дүшүнүн, "јашам еликсири" миф јох, керчәклик олсајды, Һитлердән Муссолинијә гәдәр бир чох сијаси "чанаварлар" һәлә дә сағ оларды, һәлә мән "јерин өз охундан чыхма" тезисләринин мүмкүнлүјүнү демирәм.

Аристотел дахил олмагла бир чох антик философ өлүмү горхунун ән алиси һесаб едирди. Тит Лукретси Кардан Демокритә гәдәр бир чох философ исә өлүмү инсанын атомларына гајыдышы олараг изаһ едирди. Бәлкә нисби бир һәјат јашајырыг. "Бүтүн инсанлар јухудадыр, өләндә ојаначаглар" дејилән бир һәдис вар. Бу мараглы бир јанашмадыр. Јухуда икән бир шеј јашајырыг вә көрүрүк; Ојандығымыз заман һәјат мүстәвисинә нечә чыхырыг? Бу кими суаллар дүшүнүлдү, данышылды вә фәлсәфә илә елм бу суаллара чаваб тапмагдан әл чәкди.

Әлбәттә, елм бу мөвзуда һеч нә дејә билмәз вә фәлсәфә нәтичәдә расионал дүшүнчә фәалијјәтидир. Ибн Сина буну чох вурғулајыр. Ағлымызын истифадә етдији материаллар, бу дүнјадакы дујғу васитәләримизлә әлдә етдијимиз мәлуматлардыр. Бу мәлуматда ағыл бәзи мәһсуллар вә нәтичәләр верир. Әслиндә прогнозлар верир.

Гәзали бу мәгамда философлары тәнгид едир. Гәрбдә буну дүзкүн баша дүшән инсанлар олса да, дүнјамызда аз адам гәзәлини дүзкүн баша дүшмәмишдир. Гәзали әслиндә фәлсәфәни тәнгид етмир. Фәлсәфәни өзүнүн тәнгид етдији нөгтеји-нәзәрдән тәнгид едир. Фәлсәфәнин истифадә етдији методлар нәтичәдә расионал методлардыр, ағыл саһәси дә ајдындыр. Ағыл, јашадығымыз дүнјанын мәлуматларындан истифадә едәрәк бәзи төрәмәләр едир, лакин бу һәјатла әлагәли мәлуматлардыр. Һәјатдан кәнар метафизик аләмә аид дејил. Ислам фәлсәфәси фөвгәлтәбии мәсәләләрлә мәшғул олур. Варлығын мәһијјәтини әкс етдирир. Олмаг кими бир шеј јохдур, биз хәјал дүнјасында јашајырыг. Платонун дедији кими, һәгигәтән көлкәләр дүнјасында јашајырыг. Дүнјанын бир хәјал олдуғуну сөјләјәнләр дә вар.

Коронавирус пандемијасы сајысыз инсан өлүмүнә сәбәб олур тәәссүф ки. Лакин тарихдә милјонларла инсан өлүмүнә сәбәб олан пандемијалар да олуб. Инсанлар бәшәриҗјәт мөвчуд олдугча пандемија илә савашачаг. Пандемијалар исә һәмишә олачаг.

20-чи әсрин әввәлләриндә испан грипи 100 милјона јахын инсанын өлүмүнә сәбәб олду. Амма инсанлыг һеч вахт пандемијалара вә биоложи силаһлара гаршы мүгавимәти формалашдыра билмәди. Пандемијалар һәмишә бәшәриҗјәтин әсас мәғлуб едичисинә чеврилди.

1980-чи илләрдә гаршылашдығымыз ГИЧС һәлә дә сағалмаз бир хәстәликдир вә бу күнә гәдәр 30 милјондан чох инсанын өлүмүнә сәбәб олуб. БМТ-нин 2004-чү ил һесабатына көрә, 38 милјон инсан ҺИВ дашыјыр, һәр ил 5 милјон инсан бу вируса тутулур вә 3 милјон инсан ГИЧС-дән өлүр. Орта әсрләрдә Чин вә Орта Асијада башлајан вәба, 1347-чи илдә Крымда бир тичарәт мәркәзини мүһасирәјә алан Монгол ордусунун, диварлары дағытмаг үчүн истифадә олунан јајлы силаһлар васитәси илә вәбадан өлмүш инсан чәсәдләрини шәһәрә атмасы илә Авропаја јајылды. Дејиләнә көрә, 1347-1351- чи илләрдә Авропада һәр үч адамдан бири бу хәстәликдән өлмүшдү. Хәстәлик Орта Шәрг, Һиндистан вә Чин дә дахил олмагла, тәхминән 75 милјон инсанын өлүмү илә нәтичәләниб. Даһа сонралар вәба 19-чу әсрдә Чиндә тәгрибән 10 милјон инсаны өлдүрмүш, 17-чи әсрдә исә Бөјүк Британијада әһалинин 15 фаиз азалмасына сәбәб олуб.

Сон 200 илдә ортаја чыхмыш вә 7 дәфә кениш шәкилдә дүнјаја јајылыб, милјонларла инсаны өлдүрүб. Илк үч колера епидемијасы 1817-1862-чи илләрдә фасиләләрлә баш вермиш вә бүтөвлүкдә 15 милјон инсаны өлдүрүб. Нөвбәти 3 епидемија исә 1860-1917-чи илләрдә баш вермиш вә бу дәфә 23 милјон инсанын өлүмүнә сәбәб олуб. 1961-чи илә баш верән сон колера пандемијасы даһа аз инсаны өлдүрә билиб вә тез бир заманда мәһв едилиб.

Мексика 1545 илә 154-чи илләр арасында, даһа сонра исә 1576-чы илдә ики ганлы гыздырма епидемијасы кечирмишди. Фәсадлардан әввәл 22 милјона гәдәр артан Мексика әһалиси 1576-чы илдән сонра 2 милјона дүшмүшдү. Биринчиси, әһалинин 80% -нә тәсир едән 5 илә 15 милјон арасында, икинчиси, 2 илә 25 милјон инсана тәсир көстәрәрәк, әһалинин 50% -ни өлдүрдү.

Баш редактор әвәзи
Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб
А.А.АҒАКИШИЈЕВА

Шөбә редакторлары:
Т.Т.ҺАЧӘЛИЈЕВ
Т. С. ҺАЧӘЛИЈЕВ

Мүхбирләр:
һ.һ. КӘРИМОВ
С.П.КҮЛМӘһӘММӘДОВА
А.Г.МӘММӘДОВА
К.А.АҒАКИШИЈЕВА

Ehм оператору
А.Ј.АҒАКИШИЈЕВА

Баш бухалтер
М. И.РӘһИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН ВӘ НӘШРИЈЈАТЫН ҮНВАНЫ:

368600, Дағыстан Республикасы, Дәрбәнд шәһәри, Ленин күчәси, 48.

тел.-факс (240) 4-73-59,

факс (240) 4-74-33

www.derbend.ru

(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)

Телефонлар: баш редактор 4-73-59,

үмуми шөбә 4-73-56

«Типографија-М» ММЧ-дә чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәәнин үнваны
Дәрбәнд шәһәри,
С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын кејфијјәти барәдә мәтбәәјә мүраҹиәт едә биләрсиниз.

Рабитә, информасија технолокијалары вә күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт (Роскомнадзор).

Күтләви информасија васитәләринин гејдијјаты һаггында

Шәһадәтнамә

ДР үзрә рабитә, информасија технолокијалары вә Күтләви коммуникасијалар саһәсиндә нәзарәт үзрә Федерал хидмәт идарәси.

ПИ № ТУ05-00349 01

декабр 2016.

Материалларда кедән фактлар үчүн мүәллифләр мәсулијјәт дашыјырлар. Мүәллифләрин мөвгеји илә редаксијанын мөвгеји үјғун кәлмәјә биләр.

Индекс: 1 иллији 63242
6 ајлығы 51341
Чапа имзаланды:
Чәдвәлә көрә
4. 06. 2019.
Фактики олараг 9.30
Саат 10.00
Тираж 2000
Сиф. №